

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Vyživovací povinnost mezi manžely, rozvedenými manžely a registrovanými partnery

Autor: Kateřina Skučková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Autorka si za cíl svého bližšího zkoumání zvolila vyživovací povinnost mezi manžely, rozvedenými manžely a registrovanými partnery. Jde tedy o problematiku poměrně tradiční, která však obsahuje řadu výkladových problémů a argumentačních úskalí. Zajímavé je i srovnání stávající úpravy s úpravou předchozí. Obecná úprava vyživovací povinnosti doznala v souvislosti s přijetím stávající úpravy řady změn, jiná je též její systematika. Shrnující výklad problematiky výživného mezi manžely, respektive rozvedenými manžely tak může přinést řadu nových pohledů a může být náležitým způsobem přínosný.

Autorka samotnou práci rozčlenila do čtyř samostatných partií, pomineme-li *Úvod* a *Závěr* práce. Ve vstupní části (v práci pod číslem 2) je podán obecný stručný výklad vyživovací povinnosti. Diplomantka se zde zaměřuje na vymezení samotného pojmu vyživovací povinnosti, zabývá se vývojem tohoto právního institutu a prameny právní úpravy. Neopomíná přitom zmínit ani prameny mezinárodního práva a práva Evropské unie, byť bližší rozbor jejich obsahu v práci podán není. Následně je pozornost zaměřena na druhy vyživovacích povinností, jejich vzájemný vztah a pochopitelně na společná pravidla platná pro všechny typy vyživovacích povinností. Výklad této části je přehledný. Mohl být sice členěn do jednotlivých kapitol zaměřených přímo na téma práce, nicméně s ohledem na to, že v dalším výkladu jsou rozebírány samostatně tři typy blíže zkoumaných vyživovacích povinností, je volba obecného úvodu, v němž jsou vymezeny základy platné pro všechny uvedené situace, jistě lepším řešením.

Navazující pasáž je již zaměřena přímo na vyživovací povinnost mezi manžely. Jde o samotné jádro práce, autorka mu věnuje téměř 30 stran. Je nutné ji pochválit, že čtenáře nezatěžuje nadměrnými obecnými výklady o tom, jak manželství vzniká, kdy je neplatné a kdy zdánlivé, popřípadě jak zaniká. Pozornost věnuje v úvodu svého výkladu pouze stručnému vymezení obecných východisek a následně vzájemným právům a povinnostem manželů, s důrazem na vztahy majetkového charakteru. Samotný výklad o vyživovací povinnosti mezi manžely štěpí do dvou větví. První z nich je zaměřena na hmotně právní úpravu, druhá pak na procesní souvislosti. Struktura výkladu není třeba nic vytýkat. Je vyvážený a postihuje vše podstatné.

Další část je zacílena na vyživovací povinnost mezi rozvedenými manžely. Autorka začíná obecným vymezením rozvodu manželství a popisem toho, jaký má vliv na některé majetkové poměry manželů. Následně rozebírá předpoklady vzniku vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely. Samostatně je vymezeno tak zvané sankční výživné a předpoklady zániku vyživovací povinnosti. Procesní úprave je v porovnání s předchozí částí věnován pouze omezený rozsah, což je s ohledem na obdobná procesní východiska u obou typů vyživovací povinnosti pochopitelné.

Poslední samostatná část je věnována vyživovací povinnosti mezi registrovanými partnery. V porovnání s předchozími dvěma partiemi jde o pasáž zdaleka nejstručnější. Výkladu vyživovací povinnosti mezi registrovanými partnery i vyživovací povinnosti po zániku registrovaného partnerství věnuje diplomantka pouhých 7 stran. Tuto stručnost je však možné odůvodnit tím, že vyživovací

povinnost mezi manžely, respektive rozvedenými manžely, a registrovanými partnery, respektive bývalými registrovanými partnery, je konstruována na totožných základech. Omezená pozornost věnovaná dané problematice je tedy pochopitelná. Celá práce je zakončena shrnujícím závěrem.

Uvedené členění je přehledné. Autorce se daří se zvoleným tématem vypořádat celistvě a systematicky. Výklad je vyvážený a obsahuje téměř vše podstatné, byť některým aspektům mohl být pochopitelně věnován ještě větší prostor.

Autorka se ve svém výkladu nechává vést osvědčenými zdroji a dopouští se tak jen omezeného množství věcných nepřesností či pochybení. Ta, která je v práci možné nalézt, jsou pak spíše dílčího charakteru (např. s. 12 - povinnost nepředstavuje závazek, povinnost je obsahem závazku; s. 17 - *výkon vyživovací povinnosti*; s. 28 – ne všechna manželství je možné prohlásit za neplatná i bez návrhu oprávněné osoby; s. 32 – nelze jistě bez dalšího přisvědčit názoru, že by existence SJM vylučovala možnost požadovat tzv. klasické výživné; s. 56 – na základě nevyvratitelné domněnky nedochází při vypořádání SJM vždy ke vzniku podílového spoluvlastnictví aj.).

Formální úroveň odevzdaného textu je na žádoucí úrovni. Diplomantka se dopouští jen omezeného množství prohřešků proti pravidlům pravopisu a interpunkce. Formátování textu je ustálené.

Práce s odbornými zdroji odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci. Autorka používá reprezentativní vzorek odborných zdrojů. Cituje v dostatečném rozsahu a podle platné citační normy.

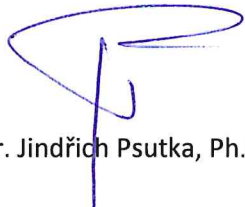
Lze shrnout, že předložená práce splňuje požadavky kladené na závěrečnou v práci v magisterském studijním programu. Diplomantka se v celém rozsahu přidrží zvoleného tématu a daří se jí jej systematicky a vyváženě vyčerpat. Některé pasáže je možné pochopitelně označit za poněkud přehledové a pouze popisné, na mnoha místech mohla autorka nepochybně promítnout do textu více vlastní invence a projevit vlastní názory. Nicméně v souhrnu je možné konstatovat, že odevzdaná práce je velmi dobrým přehledným zdrojem informací o úpravě vyživovací povinnosti v institutech manželství a registrovaného partnerství.

Práci proto k obhajobě **doporučuji** a v případě úspěšné obhajoby ji navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Otázky:

- 1) Jaký je vztah vyživovací povinnosti mezi manžely a společného jmění manželů? Je v tomto směru nějaký rozdíl mezi vyživovací povinností mezi manžely a mezi registrovanými partnery, když v registrovaném partnerství společné jmění manželů nevzniká?
- 2) V práci vycházíte z toho (s. 57 či s. 62), že rozvedený manžel má právo na zachování svého majetku. Tedy, že nesmí být nucen ke zpeněžení svého majetku. Má toto pravidlo přímou oporu v zákoně?
- 3) Může požadovat výživné bývalý manžel, bylo-li manželství prohlášeno za neplatné?

V Plzni dne 25. dubna 2019

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.